

Посрещане на българската войска въ гр. Скопие

Македонци поздравяват Н. В. Царя по случай освобождението на Македония.

ВЪ ОСВОБОДЕНА МАКЕДОНИЯ

Скопие, Великдень.

Сънъ ли е? Въ Скопие българска войска? Не, не, не е сънъ. По улицитъ маршируватъ български войници.

— Христосъ възкресе!

— Воистину възкресе! Возкресе и Македония!

Така се поздравяваха днесъ щастливитъ българи тукъ. Познати, приятели и роднини се прегръщаха и плачеха отъ радостъ. А въ историческата черква Св. Богородица за пръвъ пжтъ отъ 1918 година насамъ на Великдень служеше българско духовенство въ присъствието на български генералъ, офицери и войници.

*

На велика сжбота сутринта група български журналисти, развълнувани отъ щастие, потеглихме за Скопие, за да присъствуваме на исторически моменти — влизането на българската войска въ Македония. Следъ нѣколко часа минахме границата при Гюешево. Отъ тукъ до първия градъ въ Македония, Крива Паланка, има само тринадесетъ километра.

Обхваща ни все по-голѣмо вълнение. Влизаме въ Паланка. Пазаренъ день бѣше. Улицитъ оживени. По къщитъ и дюкянитъ български и германски знамена. Зелениятъ платъ въ града се свършилъ, та нѣкои отъ жителитъ не сж могли да си направятъ български знамена. Населението ни поздравява съ истинска радостъ. То не знаеше, че задъ насъ пристига българска войска, на която следъ половинъ часъ устрои братско посрещане. „Ура! Да живѣе България! Да живѣе царъ Борисъ! Да живѣе българската войска!“ Протосингелтъ на Софийската митрополия, архимандритъ Стефанъ, просълзенъ, раздава иконички.

Придружаваме бърза часть. Следъ много кратко престояване, продължаваме за Куманово. Недалечъ отъ Паланка виждаме току-що предали се сръбски войници: нѣмци, унгарци, хървати и сърби отъ Банатъ. Десетъ дена не яли хлѣбъ, лутали се изъ гората, офицеритъ не имъ позволявали да се предадатъ.

Наближаваме Куманово. Предъ града отъ дветъ страни на шосето много мже, жени и деца. Една кола, при-

стигнала половинъ часъ преди насъ, имъ е донесла радостната новина, че идва българска войска. Надъ шосето бѣха издигнати две ленти, на които пише: „Добре дошли, мили освободители! Да живѣятъ германскитъ, българскитъ и италианскитъ войски!“ „Да живѣе царъ Борисъ III, Адолфъ Хитлеръ и Бенито Мусолини!“

Къмъ 5 и половина часа се показва моторнитъ коли съ българскитъ войскари. Напряжението на кумановци расте. По лицата на повечето отъ посрещачитъ виждаме сълзи. Започва нестихващо „Ура!“ Излъзоха отъ колата си генералтъ и придружаващитъ го офицери. Генералтъ трепери отъ вълнение, едвамъ говори, той казва топли думи на поробенитъ до вчера братя. „Ние ви носимъ братско сърдце“ — подчерта г. генералтъ. Непрекъснато „ура!“ Грамадното шествие начело съ генерала и представителя на българската църква, архимандритъ Стефанъ, потегли къмъ центъра на града, окиченъ съ български и германски знамена. Кумановци се цѣлуватъ и прегръщатъ, поздравяватъ се съ освобождениети си. Тоя день бѣше велика сжбота, но за Куманово бѣше Великдень.

Колитъ съ българската войска бързатъ, защото трѣбва да пристигнатъ въ Скопие на опредѣленото време. Кумановци много сжжалаятъ, че не могатъ да нагостятъ очакванитъ въ продължение на 23 години носители на свободата.

Въ Куманово заварихме вече българско общинско управление и български околийски началникъ.

И въ Скопие не знаеха за пристигането на българската войска. Научили се въ последния моментъ. Въпрѣки това, импозантно множество посрещна милитъ освободители Кметътъ на града г. Спиро Китинчевъ, водачътъ на скупскитъ българи, приветсвава представителитъ на българската войска и българската църква. Генералтъ и архимандритъ Стефанъ отговориха. И тримата каточели искаха да кажатъ: „Никакви думи не могатъ да изразятъ чувствата, които ни вълнуватъ въ тѣзи исторически моменти“. Въ настѣпващата вечеръ Скопие кѣнтѣше отъ „ура“ и възклицания: „Да живѣе България!

НЕ ДАВАМЕ Я!

Не даваме я, не, — земята мила,
земята на светитъ ни отци.
Не даваме праха на Самуила,
ни слзвата на двамата светци!

Тя наша е! Тя съ нази е носила
открай яремъ и тѣрнови вѣнци,
да, нашъ е Солунъ, Шаръ, Пиринъ
и Рила
и пѣснитъ на нейнитъ пѣвци.

Не даваме я, тѣй какъ не бихме
дали
завета на бащитъ си заспали,
зеницата на нашитъ очи!

Не даваме я, доръ Богъ стои
отъ горе,
доде въ онѣзь гори, поля, простори
светото слово българско ечи!

Иванъ Вазовъ

Да живѣе царъ Борисъ! Да живѣе българската войска! Да живѣе Адолфъ Хитлеръ! Да живѣе германската войска!

Днесъ сутринта българската черква „Света Богородица“ бѣше претѣпкана отъ богомолци. Трѣмтъ и площадтъ предъ черквата сжщо така. Архимандритъ Стефанъ и нѣколко придружаващи го отъ София свещеници служатъ истинска великденска литургия. На скопјани не имъ се излиза отъ черквата. Отъ 23 години за пръвъ пжтъ чуватъ хубаво църковно пѣне. И одеждитъ на служещитъ свещеници по-други, такива, каквито трѣбва да бждатъ. Всичко въ черквата промѣнено, тържествено, изпълващо сърдцата съ великденска радостъ, за пръвъ пжтъ почувствувана следъ четвъртъ вѣкъ. Предъ черквата бѣ отслуженъ молебенъ. Архимандритъ Стефанъ произнесе вдѣхновено слово. Той поздрави братята отъ свободно вече Скопие съ двоенъ Великдень. Говори за свѣтлата роля на тоя сжпъ за всѣко българско сърдце: градъ въ нашата национална история. Следъ свършването на литургията присѣтстващиятъ отрядъ германски войници си отиде, изпроводенъ съ сърдечни ржкоплѣкания. Образува се църковно шествие съ участието на български офицери и войници. Шествието мина по нѣколко улици до новия мостъ.

Скопски девойки въ гиздави мѣстни национални носии носѣха портретитъ на царя на българитъ Н. В. Борисъ III, Адолфъ Хитлеръ и Бенито Мусолини, а надъ тѣхъ се развѣваха българското, германското и италианското знамена.

Изъ в. „Зора“

В. Сеизовъ